

Olsztyn, 26 stycznia 2026 r.

PS-VI.431.2.16.2025.KS

Szanowna Pani

Anna Juszyńska

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Gen. J. Bema 16a

11-600 Węgorzewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie, ul. Gen. J. Bema 16a, 11-600 Węgorzewo. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierowała pani Anna Juszyńska, która od 18 stycznia 2022 r. pełniła obowiązki Dyrektora Jednostki, natomiast funkcje Dyrektora pełni od 1 kwietnia 2022 r. **/akta kontroli str. 1-3/**.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów, legitymacja służbowa nr 32/2016, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

Agnieszka Brzozowska – główny specjalista, legitymacja służbowa nr 30/2016, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.1054.2025 z 4 listopada 2025 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 12 listopada 2025 r. i zakończono w dniu 20 listopada 2025 r., z wyłączeniem: 14, 18 i 19 listopada 2025 r. Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1 w 2025 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Realizacja zadań powiatu w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej;
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49) – dalej jako ustawa wrispz, w związku z zapisami art. 180 pkt. 3, art. 182 ust. 1 oraz art. 140-153 ustawy wrispz, oraz zapisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 572.), zwanej dalej Kpa.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością i uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

W treści ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) PCPR/ Centrum/ Jednostka - co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie,
- 2) Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie, panią Annę Juszyńską,
- 3) Specjalista - co oznacza: specjalistę pracy socjalnej, panią, posiadającą upoważnienie Dyrektora do udzielania informacji i wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą,
- 4) Regulamin - co oznacza: Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie,
- 5) Powiat - co oznacza: Powiat Węgorzewski,
- 6) Kodeks - co oznacza: *Kodeks Osoby Usamodzielnianej*, który został opracowany w Jednostce i przekazywany jest osobom usamodzielnianym,
- 7) Wykaz/ Wykaz osób – co oznacza: Wykaz osób będących w procesie usamodzielnienia w badanym okresie, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 8) osoba usamodzielniania/ wychowanek – co oznacza: osobę opuszczającą po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka bądź placówkę opiekuńczo-wychowawczą, o której mowa w art. 140 ustawy wripisz,
- 9) IPU/ program - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wripisz,
- 10) opiekun - co oznacza: opiekuna usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ust. 2 i 3 ustawy wripisz,
- 11) pcpr - co oznacza: powiatowe centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie,
- 12) projekt - co oznacza: projekt realizowany w Centrum pt. „Rodzina ponad wszystko”.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji (w tym dokumentów powstałych przed 1 stycznia 2024 r., a mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą) oraz informacje i wyjaśnienia przekazane przez panią Annę Juszyńską – Dyrektora PCPR oraz – specjalistę pracy socjalnej (posiadającej upoważnienie Dyrektora /akta kontroli str. 4/), w obecności których została ona przeprowadzona.

1. Dokumenty organizacyjne kontrolowanej Jednostki i organizacja pracy w zakresie realizacji zadań związanych z usamodzielnianiem wychowanków pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie, wyznaczone przez Starostę Węgorzewskiego na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie, w okresie objętym kontrolą, działało m.in. na podstawie *Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie*, przyjętego Uchwałą Nr 263/2023 Zarządu Powiatu w Węgorzewie z dnia 5 kwietnia 2023 r. oraz *Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie*, przyjętego Uchwałą Nr 59/2025 Zarządu Powiatu w Węgorzewie z dnia 1 kwietnia 2025 r. /akta kontroli str. 5-60/.

Z zapisów Regulaminu wynika, że w strukturze organizacyjnej PCPR wyodrębniono Zespół ds. Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi:

- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- pracownik socjalny/ główny specjalista pracy socjalnej,

- referent/ inspektor.

Zapisy Regulaminu stanowią, iż do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej. Natomiast jednym z zadań pracownika socjalnego/ głównego specjalisty pracy socjalnej jest wspieranie oraz pomoc osobom usamodzielnianym, opuszczającym pieczę zastępczą.

Z pisemnej informacji Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 61**, wynika, że zadania dotyczące usamodzielnienia wychowanków, poza Dyrektorem, realizuje: 2 specjalistów pracy socjalnej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej oraz inspektor.

Dyrektor poinformował, że w PCPR nie wprowadzono wewnętrznych zarządzeń, regulujących kwestię usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej. W Jednostce przyjęto do ewentualnego wykorzystania następujące wzory dokumentów:

- Wskazanie opiekuna usamodzielnienia,
- Zmiana opiekuna usamodzielnienia,
- Oświadczenie osoby usamodzielnianej dotyczące realizacji IPU,
- Indywidualny Program Usamodzielnienia,
- Modyfikacja Indywidualnego Programu Usamodzielnienia,
- Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki,
- Wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie,
- Wniosek na udzielenie pomocy na zagospodarowanie,
- Ocena końcowa IPU **/akta kontroli str. 64-84/**.

W wyniku analizy druku „Indywidualnego Programu Usamodzielnienia” stwierdzono, iż nie zawiera on zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia **/akta kontroli str. 64-84/**, o którym mowa w art. 145 ust 1 pkt 1 ustawy wripz. Podczas trwania czynności kontrolnych zespołowi inspektorów przedłożono druk IPU uwzględniający brakujący zakres współpracy, do którego nie wniesiono uwag **/akta kontroli str. 85-90/**.

2. Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w Powiecie Węgorzewskim w badanym okresie

Z Wykazu osób, stanowiącego **akta kontroli str. 91-94** wynika, że w badanym okresie, w procesie usamodzielnienia było łącznie 17 osób, z których:

- 7 - opuściło rodziny zastępcze spokrewnione,
- 3 - opuściły rodziny zastępcze niezawodowe,
- 3 - opuściły rodziny zastępcze zawodowe,
- 4 - opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Na podstawie danych zawartych w Wykazie ustalono, że w okresie objętym kontrolą, Centrum udzieliło wychowankom następującej pomocy:

- na kontynuowanie nauki - 10 osobom,
- na usamodzielnienie - 7 wychowankom,
- na zagospodarowanie - 2 osobom,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych - 1 wychowankowi,
- w uzyskaniu zatrudnienia - 3 osobom **/akta kontroli str. 91-94/**.

Z przedłożonego Wykazu osób wynika, że w badanym okresie, wychowankom nie udzielano pomocy prawnej i psychologicznej (poza 1 osobą, która otrzymała pomoc psychologa, w ramach projektu) **/akta kontroli str. 46-49/**.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że wsparcia usamodzielnianym wychowankom, którzy opuścili już pieczę zastępczą, udzielał pracownik socjalny.

Wybrani przez wychowanków opiekunowie usamodzielnienia to:

- w 10 przypadkach osoby tworzące rodzinę zastępczą,
- w 1 przypadku rodzeństwo,
- w 3 przypadkach pracownik PCPR,
- w 2 przypadkach pracownik placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- w 1 przypadku osoba spokrewniona z wychowankiem, tj. ciotka **/akta kontroli str. 91-94/**.

Ponadto ustalono, że 2 osoby (w tym 1, której dokumentację badano - poz. nr 17 z Wykazu osób), dokonały zmiany opiekuna usamodzielnienia, tj.:

- z osoby tworzącej rodzinę zastępczą na rodzeństwo (poz. nr 1 w Wykazie osób),
- z pracownika placówki opiekuńczo-wychowawczej na pracownika PCPR (poz. nr 17 w Wykazie osób) **/akta kontroli str. 91-94/**.

Dyrektor zapytany w jaki sposób wychowankowie informowani są o tym jak wygląda proces usamodzielnienia, odpowiedział, że *„Z osobami usamodzielnianymi przeprowadzona jest ustna rozmowa, gdzie szczegółowo omawiany jest cały proces usamodzielnienia. Co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności wychowanek pieczy zastępczej zobowiązany jest do wskazania opiekuna usamodzielnienia oraz uzyskuje szczegółowe informacje na temat całego procesu usamodzielnienia i możliwych form wsparcia. Kolejnym etapem jest przekazanie i uzupełnienie dokumentacji, tj. Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, który usamodzielniany jest zobligowany dostarczyć przed osiągnięciem pełnoletności. Usamodzielniani podpisują Oświadczenie osoby usamodzielnianej, w którym zobowiązują się do ścisłego przestrzegania IPU oraz zapoznają się z Kodeksem Usamodzielnienia oraz z konsekwencjami niezrealizowania w/w Programu”* **/akta kontroli str. 61/**.

Ustalono, że w Centrum nie dokumentowano faktu omawiania i przekazywania wychowankom informacji dotyczących procesu usamodzielnienia i obowiązków osób usamodzielnianych, przed rozpoczęciem usamodzielniania. W Jednostce opracowano *Kodeks Osoby Usamodzielnianej* **/akta kontroli str. 67/**, zawierający informacje dotyczące: celów procesu usamodzielnienia, przysługujących form pomocy na kontynuację nauki i usamodzielnienie oraz obowiązków osób usamodzielnianych, który był przekazywany osobom usamodzielnianym w trakcie procesu usamodzielniania, co należy uznać za dobrą praktykę.

W opinii zespołu inspektorów informacje zawarte w Kodeksie należałoby przeanalizować i rozważyć uzupełnienie ich w zakresie wskazania opiekuna usamodzielnienia oraz pozostałych form pomocy określonych w ustawie w.r.p.z, tj. w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia, a także możliwości skorzystania z pomocy prawnej i psychologicznej. Zdaniem kontrolujących katalog winien być przekazywany wychowankom jeszcze przed rozpoczęciem procesu usamodzielnienia, tj. przed wskazaniem opiekuna usamodzielnienia, na co zwrócono uwagę w ramach bieżącego instruktażu.

Ponadto w ramach bieżącego instruktażu kontrolujący zaproponowali wprowadzenie w Jednostce np. *Karty usamodzielnianego wychowanka*, w której można by odnotowywać informacje dotyczące przebiegu procesu usamodzielnienia, w tym udzielania wychowankom pomocy i wsparcia, o którym mowa w art. 180 pkt 3 ustawy w.r.p.z.

Z informacji Dyrektora Centrum wynika, że w 2024 r. Powiat wydatkował na pomoc usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej łącznie 76542,55 zł. Natomiast na 2025 r., na usamodzielnienie zaplanowano środki w łącznej kwocie 129 845,33 zł **/akta kontroli str. 61-62/**.

Dyrektor Jednostki poinformował ponadto, że Powiat, w badanym okresie, przyznawał świadczenia dla osób usamodzielnianych w wysokościach określonych w ustawie wrispz **/akta kontroli str. 61/**.

3. Realizacja zadań w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej i formy udzielonego wsparcia

Oceny wykonania przez kontrolowaną Jednostkę zadań w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej dokonano w oparciu o analizę dokumentacji 8 osób (poz. nr 3, 6, 8, 10, 11, 12, 16 i 17 z Wykazu osób), które w okresie objętym kontrolą pozostawały w procesie usamodzielnienia.

a) wskazanie opiekuna usamodzielnienia

Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy wrispz, osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. W myśl art. 145 ust. 2 ustawy wrispz osoba wskazana przez wychowanka na opiekuna usamodzielnienia winna być zaakceptowana przez Dyrektora.

Stwierdzono, że spośród 8 wychowanków, 4 terminowo wyznaczyło opiekuna usamodzielnienia (uzyskując jego pisemną zgodę), natomiast w przypadku osób usamodzielnianych:

- pod poz. 11 z Wykazu - opiekun usamodzielnienia (który wyraził zgodę na pełnienie tej funkcji) został wyznaczony 4 miesiące i 2 dni po terminie **/akta kontroli str. 95-96/**;
- pod poz. 12 w Wykazie - opiekun usamodzielnienia został wskazany 1 miesiąc i 28 dni po terminie, przy czym na podstawie informacji przekazanych przez Specjalistę oraz analizy dokumentacji ustalono, że osoba ta została umieszczona w pieczy zastępczej już po ukończeniu 17 r.ż. **/akta kontroli str. 97-98/**;
- pod poz. 16 i 17 w Wykazie - brak było dokumentacji potwierdzającej, aby wychowankowie ci wyznaczyli opiekuna w terminie określonym w ustawie wrispz i uzyskali jego zgodę na pełnienie tej funkcji. Stwierdzono jednocześnie, że w IPU obu wychowanków widniał podpis opiekuna usamodzielnienia, na podstawie czego przypuszczać można, że wychowankowie wskazali opiekunów w sposób nieformalny, nie stosując się do obowiązujących wymagań, określonych w ustawie wrispz. Podczas trwania czynności kontrolnych dokument potwierdzający wskazanie opiekuna usamodzielnienia przez wychowanka pod poz. 17 w Wykazie osób, który był w posiadaniu opiekuna, został przez niego przesłany do Centrum drogą mailową i przedłożony kontrolującym **/akta kontroli str. 99/**. Z daty widniejącej na tym dokumencie wynika, iż wychowanek wskazał opiekuna usamodzielnienia (pozyskując jego zgodę na pełnienie tej funkcji), niemniej nie przedłożył tego dokumentu w PCPR do akceptacji Dyrektora, co było sprzeczne z powyższymi przepisami **/akta kontroli str. 99/**.

Specjalista w pisemnych wyjaśnieniach wskazał, że.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
..... **/akta kontroli str. 100-101/.**

Zespół inspektorów przyjął powyższe wyjaśnienia Specjalisty, bowiem działania podejmowane przez PCPR, ukierunkowane na dopełnienie przez wychowanka, o którym mowa powyżej, obowiązku wskazania opiekuna, znalazły potwierdzenie w przedłożonej dokumentacji.

Specjalista wyjaśniając przypadek wychowanka pod poz. 16 w Wykazie poinformował, że „(...) *druk Indywidualnego Programu Usamodzielnienia* [tu dane wychowanka] *został do nas przekazany przez* [tu nazwa placówki opiekuńczo-wychowawczej, w której przebywał wychowanek]. *Na drukach jakie otrzymaliśmy nie było oddzielnego dokumentu ze wskazaniem opiekuna. Opiekun został ujęty w druku IPU. Pracownik tutejszego Centrum przeoczył brak dokumentu.*(...)” **/akta kontroli str. 100-101/.**

Natomiast w kwestii wychowanka pod poz. 17 w Wykazie wskazał, iż „(...) *Pracownik Centrum skontaktował się telefonicznie z wcześniejszym opiekunem, który przestał drogą mailową dany dokument. Na druku, na którym został wskazany opiekun nie ma rubryki na podpis/akceptację Dyrektora PCPR. Podpis Dyrektora znajduje się na druku IPU pod podpisami usamodzielnianego i opiekuna usamodzielnienia*” **/akta kontroli str. 100-101/.**

Co prawda, w myśl art. 145 ust. 2 ustawy wrispz, za wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia odpowiada osoba usamodzielniana. Według komentarza *pt. Wspieranie Rodziny i System Pieczy Zastępczej Komentarz*, autorstwa Stanisława Niteckiego i Aleksandry Wilk, Warszawa 2024 wydanie 2, powyższy przepis nakłada również na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obowiązek monitorowania sytuacji osób przebywających w pieczy zastępczej pod kątem prawidłowego realizowania procesu usamodzielnienia, który rozpoczyna się wyborem opiekuna usamodzielnienia. Biorąc pod uwagę powyższe oraz obowiązek wynikający z art. 180 pkt 3 ustawy wrispz, dotyczący organizowania wsparcia osobom usamodzielnianym, opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia, Centrum winne było podjąć działania mające na celu dopełnienie przez wychowanków obowiązku, o którym mowa w art. 145 ust. 2 i 3 ustawy wrispz.

Powyższa nieprawidłowość, której przyczyną był niedostateczny nadzór nad realizacją zadań przez pracowników, zajmujących się kwestiami usamodzielnienia, nie przyniosła negatywnych skutków dla osób usamodzielnianych.

Stwierdzono, że osoby wskazane przez wychowanków na opiekunów usamodzielnienia spełniały warunki, o których mowa w art. 145 ust. 3 ustawy wrispz i uzyskały akceptację Dyrektora Jednostki (poza przypadkiem wychowanka pod poz. 17 w Wykazie osób, który opisano powyżej).

b) opracowanie indywidualnego programu usamodzielnienia (IPU)

Na podstawie analizy dokumentacji ustalono, że każda osoba usamodzielniana, której dokumentację badano, posiadała Indywidualny Program Usamodzielnienia (IPU), który, zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy wrispz, sporządzany był co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, wspólnie z opiekunem usamodzielnienia. W każdym badanym przypadku IPU zatwierdzany był przez Dyrektora PCPR **/akta kontroli str. 102-145/.**

Stwierdzono jednocześnie, że osoba usamodzielniana pod poz. 17 w Wykazie 28 sierpnia 2025 r. dokonała modyfikacji IPU (w związku ze zmianą sytuacji życiowej) bez udziału opiekuna usamodzielnienia **/akta kontroli str. 145/**, co było sprzeczne z art. 145 ust. 6 pkt 1 ustawy wrispz.

Ponadto zmiana IPU, dokonana przez tego wychowanka w dniu 24 czerwca 2025 r., nie została zatwierdzona przez Dyrektora **/akta kontroli str. 144/**, co było niezgodne z art. 145 ust. 6a ustawy wripz.

Specjalista wyjaśniając przyczynę dokonania modyfikacji IPU bez udziału opiekuna wskazał, że „(...) *Usamodzielniony dostarczył modyfikację (IPU), która została wpięta do akt (...), bez sprawdzenia wszystkich podpisów*” **/akta kontroli str. 146-147/**. Natomiast odnosząc się do braku akceptacji przez Dyrektora zmian w IPU Specjalista poinformował, iż modyfikacja „(...) *nie została zatwierdzona przez Dyrektora PCPR w Węgorzewie przez nieuwagę pracownika tut. Centrum. Modyfikacja została zadekretowana przez Dyrektora PCPR i została wpięta do akt [tu dane wychowanka]*” **/akta kontroli str. 146-147/**.

Biorąc pod uwagę incydentalność zdarzenia oraz fakt, że w Jednostce, co do zasady, zmiany w IPU dokonywane były wspólnie z opiekunami usamodzielnienia, a także zatwierdzane były przez Dyrektora, kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Specjalisty. Niemniej w powyższym zakresie udzielono bieżącego instruktażu.

Analiza IPU wychowanka, który w trakcie procesu usamodzielnienia dokonał zmiany opiekuna (poz. 17 z Wykazu osób) wykazała, że dokument ten zawierał podpis tylko tego opiekuna, który brał udział w jego tworzeniu **/akta kontroli str. 134-144, 148-149/**. W opinii kontrolujących, w przypadku zmiany opiekuna (biorąc pod uwagę zadania, jakie na opiekuna nakładają przepisy ustawy wripz) zasadne jest zapoznanie nowego opiekuna z IPU oraz udokumentowanie tego faktu w formie podpisu na tym dokumencie. Może mieć to znaczący wpływ na skuteczność procesu usamodzielnienia wychowanka.

Z informacji Dyrektora wynika, że w okresie objętym kontrolą nie było przypadku odmowy zatwierdzenia indywidualnego programu usamodzielnienia **/akta kontroli str. 63/**.

Przepisy art. 145 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wripz stanowią, iż IPU winien określać w szczególności: zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia. Analiza programów wykazała, że nie określały one zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia (za wyjątkiem IPU wychowanka pod poz. 17 z Wykazu), do czego zobowiązuje art. 145 ust. 1 pkt 1 ustawy wripz **/akta kontroli str. 102-133/**.

Specjalista wyjaśniając przyczyny powyższego uchybienia poinformował, iż w obowiązującym w Jednostce druku IPU brak jest tego obszaru. Wskazał, że „(...) *informacje określające zobowiązania opiekuna usamodzielnienia i osoby usamodzielnianej znajdują się we wniosku „Wskazanie opiekuna usamodzielnienia”. Podczas pierwszej rozmowy z opiekunem usamodzielnienia szczegółowo omawiane są zasady współpracy opiekuna usamodzielnienia ze swoim podopiecznym, jak i przedstawicielami PCPR, czy też z innymi instytucjami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie zobowiązuje się do zawarcia zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej i opiekuna usamodzielnienia również w Indywidualnym Programie Usamodzielnienia (zawarcia w/w informacji w druku IPU)*” **/akta kontroli str. 150-151/**.

Podczas trwania czynności kontrolnych, dokonano modyfikacji druku IPU, w którym uwzględniono obszar dotyczący zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia. Projekt druku przedłożono kontrolującym, do którego nie wniesiono uwag, co opisano we wcześniejszej części wystąpienia. Kontrolujący, poza brakiem formalnym, nie stwierdzili skutków powyższego uchybienia.

W wyniku analizy IPU stwierdzono także, że w przypadku 6 wychowanków, w dokumentach tych nie określono także:

- sposobu pomocy w podjęciu zatrudnienia – dotyczy osób usamodzielnianych pod poz. 3, 6, 8 i 12 z Wykazu **/akta kontroli str. 102-117, 125-129/;**
- sposobu pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych – dotyczy wychowanków pod poz. 3, 8, 10, 11 i 12 z Wykazu **/akta kontroli str. 102-105, 114-129/.**

Specjalista wyjaśniając przyczyny braków w IPU, o których mowa powyżej, poinformował, że w przypadku osoby usamodzielnianej:

- pod poz. 3 w Wykazie - „[tu dane wychowanki] **/akta kontroli str. 150-151/;**

- pod poz. 6 w Wykazie - „(...).....
.....
.....
.....” **/akta kontroli str. 150-151/;**

- pod poz. 8 w Wykazie – wychowanek został ustnie poinformowany o możliwości otrzymania pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, ale nie był zainteresowany złożeniem odpowiedniego wniosku. Wychowanek „(...).....
.....
.....
.....” **/akta kontroli str. 150-151 /;**

- pod poz. 10 i 11 w Wykazie – „(...) (...).....
.....
.....
.....” **/akta kontroli str. 150-151/;**

- pod poz. 12 w Wykazie - została ustnie poinformowana o możliwości otrzymania pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, jednak nie była zainteresowana złożeniem wniosku o pomoc w takiej formie. [tu dane wychowanki] *podczas ostatniego spotkania oświadczyła, że nie ma sprecyzowanych planów mieszkaniowych, nie wie gdzie chciałaby osiedlić się na stałe.*
.....
..... *Dziewczyna została poinformowana o konieczności poinformowania PCPR o każdej zmianie sytuacji życiowej”* **/akta kontroli str. 150-152/.**

Zauważyć należy, iż Specjalista w powyższych wyjaśnieniach odniósł się do aktualnej sytuacji osób usamodzielnianych. Natomiast, zgodnie z przepisami ustawy wrispsz, wychowanek IPU opracowuje jeszcze podczas pobytu w pieczy i dokument ten powinien być dostosowany do ówczesnej jego sytuacji osobistej, w tym potrzeb. Przyczyną uchybienia było niedołożenie wystarczającej staranności przy opracowaniu IPU. Kontrolujący nie stwierdzili skutków powyższego uchybienia.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z funkcjonującym w Jednostce druku, w harmonogramie IPU czworga osób usamodzielnianych, jak również w dokonanych zmianach w IPU, nie uwzględniono kwestii ubiegania się o przyznanie pomocy na:

- kontynuowanie nauki - poz. 3, 8 i 12 z Wykazu;
- usamodzielnienie - poz. 8 i 10 z Wykazu;
- zagospodarowanie - poz. 10 z Wykazu **/akta kontroli str. 102-105, 114-117, 118-120, 125-129/.**

Wskazać jednocześnie należy, iż ww. wychowankowie ubiegali się o pomoc w takiej formie i w badanym okresie ją otrzymali.

Specjalista w pisemnych wyjaśnieniach wskazał, że (...) *z uwagi na brak sprecyzowanych planów usamodzielnianych, w IPU nie uwzględniono szczegółowych zapisów dotyczących kolejnych etapów działań. Umożliwiono jednak bieżące uzupełnianie dokumentacji, a każdy przypadek rozpatrywany i prowadzony jest w sposób indywidualny. Program pozostaje dokumentem otwartym, umożliwiającym dostosowanie treści do aktualnych potrzeb usamodzielnianego. Dla wielu podopiecznych jest to etap wymagający spokoju, namysłu oraz podjęcia decyzji bez nadmiernej presji i nacisku. Wiemy, że elastyczne podejście, z poszanowaniem tempa, możliwości i oczekiwań danej osoby skutkuje przeprowadzeniem procesu usamodzielnienia w sposób dostosowany do potrzeb i realnej sytuacji życiowej usamodzielnianego*” **/akta kontroli str. 153-154/**.

Biorąc pod uwagę, że IPU jest istotnym dokumentem, obejmującym kierunki działań w procesie usamodzielnienia wychowanka, zdaniem kontrolujących, nieuwzględnienie w nim poszczególnych form pomocy może mieć wpływ na przebieg i skuteczność procesu usamodzielnienia, na co zwrócono uwagę w bieżącym instruktażu.

Z informacji Dyrektora wynika, że w okresie podlegającym kontroli 1 osoba przerwała proces usamodzielnienia, ponieważ nie dostarczyła dokumentu potwierdzającego kontynuowanie nauki oraz zerwała kontakt z pracownikami PCPR **/akta kontroli str. 63/**. Informacje przekazane przez Dyrektora znalazły potwierdzenie w przedłożonej kontrolującym dokumentacji.

Przepisy art. 145 ust. 5 ustawy wreszcie wskazują, iż kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie informuje powiat właściwy ze względu na planowane miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej o zamiarze osiedlenia się tej osoby w miejscowości wskazanej w indywidualnym programie usamodzielnienia oraz przesyła mu kopię tego programu i informacje o opiece usamodzielnienia.

Ustalono, że w przypadku osoby usamodzielnianej pod poz. 12 w Wykazie, nie poinformowano właściwego powiatu o planowanym miejscu osiedlenia się tej osoby w miejscowości wskazanej w modyfikacji IPU z 4 kwietnia 2025 r. oraz nie przesłano mu kopii IPU (wraz ze zmianami) i informacji o opiece usamodzielnienia **/akta kontroli str. 125-129/**. Natomiast w przypadku wychowanka pod poz. 16 w Wykazie osób, pomimo, że w IPU z 23 września 2022 r. wskazał planowane miejsce osiedlenia się **/akta kontroli str. 130-133/**, obowiązek poinformowania powiatu, właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się wychowanka, został dopełniony dopiero na prośbę tego powiatu w dniu 8 lipca 2025 r., kiedy wychowanek złożył wniosek o pomoc na zagospodarowanie **/akta kontroli str. 155-158/**.

Specjalista wyjaśniając pierwszy przypadek wskazał, że „(...) *nie poinformowaliśmy właściwego powiatu ze względu na planowane miejsce osiedlenia się [tu dane wychowanki], ponieważ dziewczyna nie miała sprecyzowanych planów mieszkaniowych, do końca nie wiedziała gdzie chce osiedlić się na stałe. Usamodzielniana co chwila zmieniała zdanie.*

.....

.....(....)” **/akta kontroli str. 159-160/**. Wyjaśniając przypadek drugiego wychowanka Specjalista poinformował, iż PCPR „(...) *był/jest w stałym kontakcie z PCPR-em w Szczytnie. Tamtejszy Powiat został poinformowany telefonicznie, że [tu dane wychowana] osiedli się na terenie Powiatu Szczywieńskiego. Do tamtejszego Centrum została wysłana kserokopia programu usamodzielnienia i modyfikacja IPU [tu dane wychowanka]. Również wniosek na zagospodarowanie*

został przekazany wg właściwości do PCPR Szczytno, we wniosku wskazano, że w/w osiedlił się na terenie Powiatu Szczygieńskiego. Ponadto informuję, iż nie posiadamy dokumentu wskazania opiekuna usamodzielnienia w przypadku [tu dane wychowanka]” **/akta kontroli str. 159-160/**.

Przyczyną uchybienia był niedostateczny nadzór nad realizacją zadań. Nie stwierdzono negatywnych skutków powyższego uchybienia. Niemniej w ramach bieżącego instruktażu wskazano, że realizacja zapisów art. 145 ust. 5 ustawy wrispz, pozwoli innym powiatom odpowiednio wcześniej zabezpieczyć środki finansowe na wypłatę świadczeń przysługujących wychowankom, którzy osiedlili się na ich terenie.

Zgodnie z art. 145 ust. 7 ustawy wrispz po zakończeniu realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia dokonywana jest ocena końcowa procesu usamodzielnienia. Ustalono, iż w badanym okresie, proces usamodzielnienia zakończyło łącznie 3 wychowanków **/akta kontroli str. 91-94/** w tym 1, którego dokumentację poddano kontroli (poz. 6 w Wykazie). Wychowanek ten, po zakończeniu realizacji IPU, wspólnie z opiekunem usamodzielnienia oraz Dyrektorem dokonał oceny końcowej procesu usamodzielnienia, wypełniając dokument pn. *Ocena Końcowa Indywidualnego Programu Usamodzielnienia* **/akta kontroli str. 161-164/**. W związku z powyższym organ kontroli wskazuje na zasadność stosowania w przyszłości nazwy druków dokumentów, zgodnie z nazewnictwem wynikającym z ustawy wrispz.

c) Przyznawanie pomocy na kontynuowanie nauki

W okresie objętym kontrolą pomoc na kontynuowanie nauki otrzymało łącznie 10 wychowanków. Natomiast spośród osób, których dokumentację badano, takiej formy pomocy udzielono 4 wychowankom (poz. nr 3, 6, 8 i 12 z Wykazu osób) **/akta kontroli str. 91-94/**.

Stwierdzono, że w badanych przypadkach, pomoc na kontynuowanie nauki każdorazowo przyznawana była na podstawie pisemnego wniosku **/przykład - akta kontroli str. 165-166/**, po zatwierdzeniu IPU – zgodnie z art. 145 ust. 1 ustawy wrispz. W każdym analizowanym przypadku weryfikowany był okres przebywania w pieczy zastępczej, uprawniający wychowanka do przyznania tego świadczenia – o czym mowa w art. 141 ust. 1 ustawy wrispz. Decyzje administracyjne, które poddano analizie, zawierały wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa **/akta kontroli str. 167-174/** i zostały skutecznie doręczone.

Wszystkie decyzje podpisane były przez Dyrektora, posiadającego stosowne upoważnienie Starosty Węgorzewskiego, które zostało przedłożone zespołowi inspektorów do wglądu.

Decyzje wydawane były zgodnie z żądaniem strony. Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki odpowiadała kwocie, określonej w obowiązujących przepisach. Ustalono, iż w przypadkach tego wymagających, dokonywano zmian decyzji, zgodnie z zapisami Obwieszczenia MRPiPS z dnia 24.03.2024 r **/akta kontroli str. 175-178/**. Postępowanie w takich sytuacjach PCPR wszczynano z urzędu, o czym informowano o tym wychowanka.

W okresie podlegającym kontroli nie wydano decyzji odmownej w przedmiocie przyznania pomocy na kontynuowanie nauki.

W jednym spośród analizowanych przypadków (poz. nr 3 z Wykazu), pomoc na kontynuowanie nauki została zawieszona z urzędu, w drodze decyzji **/akta kontroli str. 179-180/**, z powodu nierealizowania przez osobę usamodzielnianą IPU, co było zgodne z art. 148 ust. 1 pkt 2 ustawy wrispz. Następnie w przypadku tej osoby, decyzja o przyznaniu pomocy na kontynuowanie nauki

została uchylona, bowiem przerwała ona proces usamodzielnienia **/akta kontroli str. 181-182/**, stosownie do art. 151 ust. 2 ustawy wrispz.

Wszystkie analizowane postępowania zakończono w terminie określonym w art. 35 § 3 Kpa, tj. w ciągu miesiąca od dnia wszczęcia postępowania.

Ustalono, iż pomoc na kontynuowanie nauki przyznawana była na czas nauki. Wychowankowie fakt uczenia się potwierdzali aktualnymi zaświadczeniami o jej kontynuowaniu, które dostarczali do Centrum, co do zasady na początku każdego semestru **/akta kontroli str. 62/**.

Pomoc na kontynuowanie nauki, stosownie do art. 146 ust. 3 ustawy wrispz, była wypłacana nie dłużej niż do ukończenia przez wychowanków 25 roku życia.

Przedstawione do wglądu elektroniczne wyciągi z przelewów bankowych potwierdziły że ww. świadczenia wypłacano w wysokości określonej w decyzjach i przeleane zostały na wskazane przez wychowanków rachunki bankowe.

d) przyznawanie pomocy na usamodzielnienie

W okresie objętym kontrolą pomoc na usamodzielnienie otrzymało łącznie 7 wychowanków, w tym 5, których dokumentację poddano analizie (poz. nr 8, 10, 11, 12 i 16 z Wykazu) **/akta kontroli str. 91-94/**.

Stwierdzono, że pomoc na usamodzielnienie każdorazowo przyznawana była po zatwierdzeniu IPU – zgodnie z art. 145 ust. 1 ustawy wrispz, na podstawie pisemnego wniosku **/przykład - akta kontroli str. 183-186/**.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami weryfikowano, czy długość okresu przebywania wychowanka w pieczy zastępczej, uprawniała do przyznania pomocy na usamodzielnienie – stosownie do art. 141 ustawy wrispz. Decyzje administracyjne, które poddano analizie zawierały wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa, podpisane były przez Dyrektora, a więc osobę uprawnioną **/akta kontroli str. 187-201/**. Wydawane były zgodnie z żądaniem strony, a wysokość pomocy na usamodzielnienie była zgodna z obowiązującymi przepisami. Ustalono, iż analizowane postępowania zakończono w terminie określonym w art. 35 § 3 Kpa, tj. w ciągu miesiąca. Decyzje zostały skutecznie doręczone osobom usamodzielnianym.

W okresie podlegającym kontroli nie wydano decyzji odmownej na pomoc w zakresie usamodzielnienia.

Na podstawie analizy przedłożonych elektronicznych wyciągów przelewów bankowych, kontrolujący ustalili, iż świadczenia wypłacane były zgodnie z wydanymi decyzjami i przeleane zostały na wskazane przez osoby usamodzielniane rachunki bankowe.

e) przyznawanie pomocy na zagospodarowanie

W badanym okresie Centrum udzieliło pomocy na zagospodarowanie łącznie 2 wychowankom (poz. 10 i 17 z Wykazu) **/akta kontroli str. 91-94/**, na podstawie ich pisemnego wniosku, którego przykład stanowią **akta kontroli str. 202-203**. Osoby wnioskujące o pomoc na zagospodarowanie posiadały zatwierdzony przez Dyrektora IPU, o którym mowa w art. 145 ust. 4 ustawy wrispz.

W każdym analizowanym przypadku weryfikowano okres przebywania wychowanka w pieczy zastępczej, uprawniający go do otrzymania pomocy na zagospodarowanie, stosownie do art. 141 ust. 1 ustawy wrispz.

Decyzje administracyjne, które poddano analizie zawierały wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa, podpisane były przez osobę uprawnioną, tj. Dyrektora i zostały osobiście odebrane przez wychowanków **/akta kontroli str. 204-207/**.

Decyzje wydawane były zgodnie z żądaniem strony, a wysokość pomocy na zagospodarowanie odpowiadała kwocie określonej w obowiązujących przepisach. Na podstawie analizy elektronicznych wyciągów przelewów bankowych ustalono, że przyznane świadczenia przelano na wskazane przez osoby usamodzielniane rachunki bankowe.

Pomoc na zagospodarowanie, stosownie do art. 150 ust. 1 ustawy wrispz, była wypłacana przed ukończeniem przez osoby usamodzielniane 26 roku życia.

W Jednostce nie było przypadku odmowy przyznania pomocy na zagospodarowanie.

f) udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia

Z informacji Dyrektora Centrum wynika, że w okresie objętym kontrolą 1 osobie usamodzielnianej (poz. 2 w Wykazie osób) świadczone pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez pozyskanie mieszkania z zasobów Gminy Węgorzewo. Osoba ta po zakupie własnego mieszkania, wycofała złożony do PCPR wniosek **/akta kontroli str. 46-49/**.

Dyrektor nadmieniał jednocześnie, iż w okresie podlegającym kontroli, nie zgłoszono potrzeb w zakresie umieszczenia w mieszkaniu wspomagającym/treningowym.

W analizowanej dokumentacji 8 wychowanków brak było wniosków o udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Na podstawie informacji Dyrektora, ujętych w Wykazie osób **/akta kontroli str. 46-49/** ustalono, że w badanym okresie, w przypadku 3 wychowanków (poz. 10, 11 i 17 z Wykazu) udzielano pomocy w uzyskaniu zatrudnienia. Z informacji przekazanych przez Specjalistę wynika, iż pomoc ta świadczona była na prośbę osób usamodzielnianych i dotyczyła m.in. wypełniania niezbędnych dokumentów rekrutacyjnych.

W dokumentacji osób usamodzielnianych, którą poddano badaniu, brak było wniosków o udzielenie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

g) zapewnianie pomocy prawnej i psychologicznej

Przepisy art. 140 ust. 1 pkt 3 ustawy wrispz stanowią, że osobie usamodzielnianej, opuszczającej pieczę zastępczą zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną. Na podstawie danych ujętych w Wykazie ustalono, że wychowankowie (poza 1 osobą uczestniczącą w projekcie pod poz. 2 w Wykazu **/akta kontroli str. 91-94/**) nie korzystali w Centrum z pomocy psychologa. Żadnej osobie usamodzielnianej nie udzielano także z pomocy prawnej.

Dyrektor PCPR poinformował, iż w okresie podlegającym kontroli, nie udzielano osobom usamodzielnianym pomocy prawnej i psychologicznej „(...) *ponieważ usamodzielniani wychowankowie nie zgłaszali potrzeby skorzystania z takiej formy pomocy. Ponadto informuję, że każdy z usamodzielnianych wychowanków był/jest informowany przez pracowników o możliwości skorzystania z pomocy w/w specjalistów. Również w trakcie trwania procesu usamodzielniania wychowankowie są informowani na bieżąco o możliwości skorzystania z poradnictwa i przekazywane są ulotki, w których zawarta jest informacja, kiedy i w jakich godzinach przyjmują specjaliści*” **/akta kontroli str. 208-209/**.

W analizowanej dokumentacji osób usamodzielnianych brak było potwierdzenia, że takie informacje były przekazywane osobom usamodzielnianym. Kontrolujący w ramach bieżącego instruktażu wskazali na zasadność dokumentowania działań, podejmowanych w ramach wsparcia udzielanego wychowankom, co opisano we wcześniejszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

h) inne formy wsparcia

Dyrektor kontrolowanej Jednostki poinformował, że osoby usamodzielniane mogą „(...) skorzystać z poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym, gdzie oferowane jest wsparcie psychologa, psychiatry dziecięcego, terapeuty uzależnień. W powiecie dostępna jest również bezpłatna pomoc prawna, gdzie każdy mieszkaniec powiatu węgorzewskiego może skorzystać z takiej formy wsparcia (...) /akta kontroli str. 162/.

Ponadto na podstawie informacji Dyrektora oraz analizy dokumentacji ustalono, że w Centrum, od stycznia 2025 r., realizowany jest projekt pt. „Rodzina ponad wszystko”, mający na celu wsparcie rodzin zastępczych i osób z ich najbliższego otoczenia /akta kontroli str. 62 i 210/. Realizowany jest on w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 i współfinansowanego ze środków EFS+. Jednym z zadań projektu jest wsparcie usamodzielnianych poprzez doradztwo zawodowe i socjoterapię.

Z informacji Dyrektora wynika, iż w ramach projektu zaplanowane jest wsparcie dla 5 osób usamodzielnianych. Do dnia kontroli wsparciem objęto 3 wychowanków (poz. 2, 8 i 17 z Wykazu), w tym 2, których dokumentację analizowano. Na podstawie informacji Dyrektora oraz analizy przedłożonej dokumentacji projektowej ustalono, iż wychowankowie w ramach projektu zostali objęci pomocą specjalistyczną.

Dyrektor poinformował, iż w badanym okresie Centrum nie organizowało szkoleń dla opiekunów usamodzielnienia oraz grup wsparcia dla opiekunów i wychowanków.

4. UWAGI I WNIOSKI

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych wnioskować można, że PCPR w Węgorzewie, w okresie objętym kontrolą, realizowało ustawowe zadania w zakresie pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym, o które wnioskowali wychowankowie oraz wypłacało im należne świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami.

5. ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością i uchybieniami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wrispz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Udzielać wsparcia osobom usamodzielnianym zgodnie z art. 180 pkt 3 ustawy wrispz i dokumentować ten fakt.**
- 2. W indywidualnych programach usamodzielniania dookreślać zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia oraz sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz podjęciu zatrudnienia, zgodnie z zapisami art. 145 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wrispz.**
- 3. Zapisy art. 145 ust. 5 ustawy wrispz realizować niezwłocznie po powzięciu informacji o możliwym osiedleniu się wychowanka na terenie innego powiatu.**
- 4. Wdrożyć instruktaż i pouczenia przekazane podczas kontroli w bieżącą pracę Jednostki.**

POUCZENIE

Stosownie do art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Zespół kontrolujących:

Agnieszka Brzozowska - główny specjalista

Katarzyna Stefanowska - główny specjalista